

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Κοσμάς Σιδηρόπουλος
ksidiropoulos@mou.gr
Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Περιεχόμενα

A. Νομική βάση

B. Διαστάσεις Επιλεξιμότητας

Γ. Επιλεξιμότητα δαπανών

Δ. Μη επιλέξιμες δαπάνες και επιπτώσεις

Νομική βάση

Το Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ

Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (1303/2013), άρθρο 65

**Κανονισμοί των Ταμείων
ΕΤΠΑ (1301/2013), ΕΚΤ (1304/2013)**

Νόμος 4314/2014

ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712 (ΦΕΚ 1822/24.08.15)

Εθνικό πλαίσιο

Οι διαστάσεις της επιλεξιμότητας

Γενικοί κανόνες

Επιλεξιμότητα πράξης στο πλαίσιο του ΕΠ

Γεωγραφική επιλεξιμότητα

Χρονική επιλεξιμότητα

Συμμόρφωση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο

Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

Διάρκεια / Διατήρηση των πράξεων

Επιλεξιμότητα δαπανών

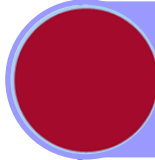
Πράξεις επιχορηγήσεων

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες, μέχρι του ποσού της επιχορήγησης, που βαρύνουν πράγματι το δικαιούχο και.....

πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της πράξης

είναι αναγνωρίσιμες, επαληθεύσιμες, εγγεγραμμένες στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο και τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές

συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής και εργατικής

είναι εύλογες, δικαιολογημένες και συμμορφώνονται προς την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Βάση αποζημίωσης δαπανών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στη βάση του πραγματικού κόστους

Στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους

Η αρχή του πραγματικού κόστους

- Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες
 - που αντιστοιχούν σε *πληρωμές* που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους,
 - δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων,
 - προβλέπονται στην απόφαση ένταξης, **είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις δραστηριότητες της πράξης** και
 - τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εκτός αν οι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο προβλέπουν αλλιώς

Η αρχή του πραγματικού κόστους

■ Λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

Κάθε έγγραφο το οποίο αιτιολογεί ότι η λογιστική εγγραφή αποτελεί πιστή και ανόθευτη εικόνα των εργασιών που εκτελέστηκαν, σύμφωνα με :

- *το ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 251/24.11.2014), ή συναφές πλαίσιο ανάλογα με το φορέα,*
- *τις αποφάσεις της Φορολογικής Διοίκησης που εξειδικεύουν τις διατάξεις του,*
- *τις αποδεκτές λογιστικές πρακτικές*

Δαπάνες Δημοσίων Συμβάσεων

- Επιλέξιμες εφόσον ανατεθούν και υλοποιηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο και σε συμμόρφωση με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

+ επιπλέον

για συμβάσεις άνω των 20.000€ (χωρίς ΦΠΑ)

δημοσιότητα βάσει των κείμενων διατάξεων

+

δημοσίευση προκήρυξης/πρόσκλησης/απόφασης ανάθεσης με διαπραγμάτευση στο site του δικαιούχου ή/και της ΔΑ/ΕΦΔ

- Οι προκαταβολές δημοσίων συμβάσεων είναι επιλέξιμες εφόσον αυτές προβλέπονται στο οικείο θεσμικό πλαίσιο

Εδαφικές Εκτάσεις

- **Επιλέξιμη η δαπάνη αγοράς όταν απαιτείται για την πράξη και**
 - (α) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα
 - (β) η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.
 - (γ) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
 - (δ) η επιλέξιμη, για συνεισφορά από τα Ταμεία, δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη.
- **Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, εφαρμόζονται οι ίδιοι όροι. Ως δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτριώσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.**

Ακίνητα

- **Επιλέξιμη η δαπάνη αγοράς όταν απαιτείται για την πράξη και**
 - (α) η αξία τους πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα**
 - (β) η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία και την αντικειμενική αξία όπου εφαρμόζεται**
 - (β) το ακίνητο δεν αποκτήθηκε με εθνική ή κοινοτική επιχορήγηση τα προηγούμενα δέκα έτη**
 - (γ) το ακίνητο οφείλει να χρησιμοποιείται για το σκοπό και την περίοδο που προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης και όχι ως κατοικία (εκτός εάν ο αυτός είναι ο στόχος)**
 - (στ) η αγορά ακινήτου από φορέα ο οποίος δεν εμπίπτει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη (εκτός Κρατικών Ενισχύσεων)**
 - (ζ) το ακίνητο δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα**

Εξοπλισμός

- Εξοπλισμός : πάγιο στοιχείο με ωφέλιμη ζωή > του ενός έτους και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων
- Δαπάνη αγοράς εξοπλισμού **επιλέξιμη όταν αφορά** σε δημιουργία νέας ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενης «υποδομής»
- Η δαπάνη συντήρησης/επισκευής εξοπλισμού **επιλέξιμη εφόσον αυξάνει την αξία του παγίου στοιχείου και η απόσβεση του παγίου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη** στο πλαίσιο της πράξης.
- Η δαπάνη προληπτικής συντήρησης του εξοπλισμού και αγοράς αναλωσίμων για την ορθή λειτουργία του κατά τη διάρκεια χρήσης του εξοπλισμού στην πράξη **δεν είναι επιλέξιμη.**
- Η δαπάνη αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού ή εξοπλισμού μικρής ωφέλιμης ζωής **είναι επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση** ότι η διάρκεια ζωής του είναι μικρότερη από τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης και δικαιολογείται η χρήση του στην πράξη.

Εξοπλισμός σε πράξεις ΕΚΤ

- Δαπάνες κτήσης πάγιων στοιχείων υποδομής δεν είναι επιλέξιμες από το ΕΚΤ
- Δαπάνες για αγορά επίπλωσης ή μικρού εξοπλισμού, εργαλείων και συσκευών, είναι επιλέξιμες εάν:
 - α) ο εξοπλισμός είναι **απαραίτητος** για και χρησιμοποιείται **αποκλειστικά** για την υλοποίηση της πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της,
 - β) το **κόστος** απόκτησης **κάθε διακριτού στοιχείου** εξοπλισμού δεν είναι μεγαλύτερο από 1.500 ευρώ ή άλλο όριο το οποίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία **δίνει τη δυνατότητα απόσβεσης του στοιχείου εντός του έτους απόκτησης του,**
 - γ) το **συνολικό κόστος** απόκτησης όλων των διακριτών στοιχείων εξοπλισμού στο πλαίσιο της πράξης, αποτελεί **μικρό τμήμα του συνολικού κόστους υλοποίησης της πράξης.**

Αποσβέσεις

■ Επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία αποτελούν **ιδιοκτησία** του δικαιούχου και χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) **δεν** έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους **δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,**
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους **λογιστικούς κανόνες** και **αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα** που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με **δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία**
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης **αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης**

Ενοικίαση πάγιων στοιχείων

- **Δαπάνες ενοικίων για τη χρήση πάγιων στοιχείων (κτίρια, εξοπλισμός) είναι επιλέξιμες υπό τις εξής προϋποθέσεις:**
 - **το πάγιο είναι αναγκαίο για την υλοποίηση της πράξης**
 - **το συνολικό κόστος για τη χρήση των παγίων καθ' όλη τη διάρκεια της πράξης δικαιολογεί τη μη απόκτησή τους με άλλο τρόπο**

Φόρος προστιθέμενης αξίας

- είναι **επιλέξιμη** δαπάνη εφ' όσον **βαρύνει τελικά το δικαιούχο** ή αλλιώς βαρύνει δαπάνες που γίνονται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.
- στην περίπτωση **μεικτής δραστηριότητας** ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί (**pro-rata**).
- **μη επιλέξιμη δαπάνη** όταν μπορεί να ανακτηθεί, ανεξάρτητα από το εάν ο δικαιούχος τον ανακτά.

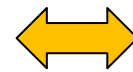

Διάφορα έξοδα

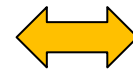
- **τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την τήρηση λογαριασμών της πράξης**
- **αμοιβές νομικών συμβούλων, συμβολαιογράφων, τεχνικών ή χρηματοοικονομικών εμπειρογνωμόνων, ορκωτών λογιστών εφόσον είναι αναγκαίες και αφορούν στην πράξη**
- **έξοδα παρακολούθησης και ελέγχου εφ' όσον σχετίζονται με απαιτήσεις που η ΔΑ θέτει στο δικαιούχο**

Αμοιβές προσωπικού

- Δαπάνες για αμοιβές των φυσικών προσώπων τα οποία απασχολούνται για την προετοιμασία, τη διοίκηση/διαχείριση και την υλοποίηση της πράξης.
- Σε πράξεις που δεν υλοποιούνται εξ' ολοκλήρου με δημόσια σύμβαση
- Η απασχόληση στο έργο και οι όροι της προσδιορίζονται με Απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δικαιούχου
- Η απασχόληση τεκμηριώνεται κατά κανόνα με global timesheet *(δεν προβλέπεται για το έκτακτο προσωπικό)*

Τακτικό
προσωπικό

Έκτακτο
προσωπικό

Αμοιβές προσωπικού – Τακτικό προσωπικό

- Απασχολείται στο έργο στο πλαίσιο του συμβατικού χρόνου απασχόλησής του (**ωράριο + νόμιμες υπερωρίες**)
- Προσωπικό της ΚΔ και των ΝΠΔΔ μπορεί να απασχοληθεί σε έργα όταν η απασχόληση αυτή αφορά σε δραστηριότητες τις οποίες ο δικαιούχος δεν θα αναλάμβανε εάν δεν εκτελούσε το έργο
- Πρόσθετη αμοιβή είναι επιλέξιμη μόνο όταν το θεσμικό πλαίσιο απασχόλησης του προσωπικού το επιτρέπει
- **Διασφάλιση μη διπλής χρηματοδότησης**

Αμοιβές προσωπικού – Τακτικό προσωπικό

- **1720 ώρες**, κοινή βάση υπολογισμού της **ωριαίας αποζημίωσης** και **όριο** για το συνολικό διαθέσιμο χρόνο **απασχόλησης** του προσωπικού στο έργο
- Στην περίπτωση μικρότερου συμβατικού χρόνου, χρησιμοποιείται το **ισοδύναμο** της ωριαίας αποζημίωσης (ΙΠΑ)
- Όταν ο χρόνος απασχόλησης στο έργο είναι σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, τότε χρησιμοποιείται ως αμοιβή το αντίστοιχο ποσοστό του μηνιαίου μισθού (**δεν απαιτείται timesheet**)

Υπολογισμός μικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας προσωπικού συγχρηματοδοτούμενης πράξης

Παράδειγμα 1: Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου της αίτησης χρηματοδότησης έτους, ένα φυσικό πρόσωπο απασχολήθηκε σε ένα δικαιούχο βάση σύμβασης εργασίας η οποία προβλέπει 8 ώρες εργασίας για 5 ημέρες την εβδομάδα και ετήσια αμοιβή 30.000 ευρώ και ετήσιες εργοδοτικές εισφορές 6.000 ευρώ.

Το επόμενο έτος το φυσικό πρόσωπο απασχολείται εντός του ωραρίου του και για 120 ώρες σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Η χρέωση στην πράξη γίνεται ως εξής:

- **μικτό ωριαίο κόστος = $(30.000 + 6.000) \text{ ευρώ} / 1720 = 20,93$**
- **κόστος προσωπικού για το δικαιούχο που θα δηλωθεί στη συγχρηματοδοτούμενη πράξη = $120 \text{ ώρες} * 20,93 \text{ ευρώ} = 2.511,60$**

Υπολογισμός μικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας προσωπικού συγχρηματοδοτούμενης πράξης

Παράδειγμα 2: Κατά τη διάρκεια ενός έτους, ένα φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε ένα δικαιούχο βάση σύμβασης εργασίας η οποία προβλέπει 4 ώρες εργασίας για 5 ημέρες την εβδομάδα και ετήσια αμοιβή 30.000 ευρώ και ετήσιες εργοδοτικές εισφορές 6.000 ευρώ.

Το φυσικό πρόσωπο θα απασχοληθεί πρόσθετα του ωραρίου του σε μια συγχρηματοδοτούμενη πράξη την οποία ο φορέας του έχει αναλάβει ως δικαιούχος. Η απασχόληση αυτή ανέρχεται σε 40 ώρες ανά μήνα και για 3 μήνες, η δε πρόσθετη αμοιβή που θα λάβει για αυτή την πρόσθετη απασχόληση δεν επιβαρύνεται με εργοδοτικές εισφορές.

Η χρέωση στο έργο γίνεται ως εξής:

- **μεικτό ωριαίο κόστος = $(30.000)€ / 860 = 34,89€$**
- **κόστος προσωπικού για το δικαιούχο που θα δηλωθεί στη συγχρ. πράξη = $120 \text{ ώρες} * 34,89€ = 4.186,8€$.**

Υπολογισμός μικτού ωριαίου κόστους μισθοδοσίας προσωπικού συγχρηματοδοτούμενης πράξης

- **Παράδειγμα 1:** το ποσό των 2.511,60€ δεν αποτελεί την αμοιβή του φυσικού προσώπου για τη συμμετοχή του στην πράξη αλλά το κόστος του δικαιούχου για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στο έργο. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου συνεχίζει να στηρίζεται στη σύμβαση εργασίας που έχει με τον δικαιούχο.
- **Παράδειγμα 2:** το ποσό των 4.186,8 αποτελεί πρόσθετη αμοιβή του φυσικού προσώπου γιατί το φυσικό πρόσωπο απασχολείται εκτός του συμβατικού του χρόνου (πρόσθετη απασχόληση **μέχρι το όριο των 1720 ωρών**)
- **Το μικτό ωριαίο κόστος ισχύει για όλη τη διάρκεια του έργου,** εκτός εάν πρόκειται για μεγάλης διάρκειας έργα και η αναθεώρησή του προβλέπεται στην απόφαση ένταξης.

Υπολογισμός ΙΠΑ

Συμβατικός χρόνος απασχόλησης :4 ώρες/ημέρα

$$\text{ΙΠΑ} = 860 / 1720 = 0,5$$

Ωριαίο κόστος μισθοδοσίας

=

τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης
(0,5*1720)

Αμοιβές προσωπικού – Έκτακτο προσωπικό

- **Έκτακτο προσωπικό:** απασχόληση στο δικαιούχο για συγκεκριμένο έργο με
 - σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου,
 - σύμβαση μίσθωσης έργου
- **Επιλογή** σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης (πρόσκληση), εκτός εάν αφορά σε ακαδημαϊκό προσωπικό που αξιολογήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής της πράξης δικαιούχου (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ερευνητές)

Δαπάνες μετακινήσεων

- Επιλέξιμες εάν είναι **απαραίτητες** για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην **απόφαση ένταξης** και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το **σχετικό θεσμικό πλαίσιο** που εφαρμόζει ο δικαιούχος
- Υπόκεινται στα **ανώτατα όρια** που ορίζονται στην
 - υποπαράγραφο **Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015** (ΦΕΚ 94/Α') «Δαπάνες μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας»,
 - ΚΥΑ 2/68332/ΔΕΠ (ΦΕΚ/Β/2943/16.9.2016) «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, ...»,**εκτός εάν** ορίζονται **χαμηλότερα όρια** από το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δικαιούχων.

Δαπάνες μετακινήσεων

- Μετακινήσεις συμβασιούχων είναι **επιλέξιμες, εφόσον** προσδιορίζονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη
- **Μη επιλέξιμες** για προσωπικό που δεν τεκμηριώνεται η συμμετοχή του στο έργο, επιλέξιμες για εμπειρογνώμονες στη βάση του πραγματικού κόστους

Μη επιλέξιμες δαπάνες

- πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης για ποσό που υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη
- ανακτήσιμος ΦΠΑ
- χρεωστικοί τόκοι

Μη επιλέξιμες δαπάνες-Επιπτώσεις

ΠΡΟΣΟΧΗ ν. 4314/14

- Περιορίζονται οι κατηγορίες των μη επιλέξιμων δαπανών που δύνανται να βαρύνουν το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ
- Προσδιορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων των οποίων οι μη επιλέξιμες δαπάνες βαρύνουν τους πόρους του ίδιου του δικαιούχου (ΝΠΙΔ που έχουν έσοδα από επιχορηγήσεις, ΝΠΙΔ μη εποπτευόμενα από το Δημόσιο, κλπ)

Συζήτηση κατανόησης

- Δαπάνη που πραγματοποιήθηκε στις 20.12.2013 είναι επιλέξιμη ?
- Η αγορά εργαστηριακού εξοπλισμού σε έργο αυτεπιστασίας είναι επιλέξιμη ?
- Σε έργο προϋπολογισμού 1,2 δις € μπορεί οι επιλέξιμες απαλλοτριώσεις να είναι 150 εκ € ?
- Υδροηλεκτρικό έργο που πραγματοποιείται στον ποταμό Αξιό, μπορεί να είναι επιλέξιμο στο ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας ?
- Ο ΦΠΑ είναι πάντοτε επιλέξιμη δαπάνη ?
- Κάδε δαπάνη του δικαιούχου είναι επιλέξιμη εφόσον αφορά στην πράξη και αποδεικνύεται με τιμολόγιο ?

Σας ευχαριστώ